

۳۴ ۲۱۱۸۸

آموزش کاربردی پرورش و بیماری‌های گوسفند و بز

نگارش

دکتر شیرین محمدی زاده

دکتر عرفان شکیباپور

دکتر سید محمد رضا جلالی

انتشارات فرهنگ نور

سرشناسه	: محمدی زاده، شیرین، ۱۳۷۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: آموزش کاربردی پرورش و بیماری‌های گوسفند و بز/نگارش شیرین محمدزاده، عرفان شکیباپور، سید محمدرضا جلالی.
مشخصات نشر	: تهران: فرهنگ نور، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۲۷۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۲۹-۶۵-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: گوسفندداری (Sheep farming) _ گوسفندها -- بیماری‌ها (Sheep - Diseases)
موضوع	: پرورش بز (Goat farming) _ بزها -- بیماری‌ها (Goats - Diseases)
شناسه افزوده	: شکیباپور، عرفان، ۱۳۶۹ - و جلالی، سیدمحمدرضا، ۱۳۷۶ -
رده بندی کنگره	: ۲/۳۷۶SF
رده بندی دیویی	: ۳۰۸/۶۳۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۱۸۵۴۴۶

آموزش کاربردی پرورش و بیماری‌های گوسفند و بز

تألیف: دکتر شیرین محمدی زاده

دکتر عرفان شکیباپور

دکتر سید محمد رضا جلالی

لیتوگرافی: نقش و نگار

چاپ و صحافی: نقش و نگار

چاپ دوم: ۱۴۰۳

شمارگان: ۵۰ نسخه

بها: ۲۳۵ هزار تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۲۹-۶۵-۲

سخن مولف

به نام خداوند علم و هنر

در ابتدای سخن شاکر خداوند علیم هستیم که این توفیق را نصیب اینجانبان کرد که به زکات علم خویش براییم. هزاران سپاس از محضر حضرت دوست که همیشه با چشم عفو و عطوفت به بندگان مینگرد. انشاالله که عاقبت بخیر شویم.

علم دامپروری همانند سایر علوم پویا از چنان پیشرفت و توسعه ای برخوردار است که دیگران نمیتوانند لحظه ای بر اطاعت حاصل از این تحقیقات گذشته باقی ماند و لازم می نماید دست اندرکاران این رشته هر روز خود را با نتایج جدید بروز نمایند. در این میان علم دامپروری به علت سرعت حصول نتایج، دیدار اهمیت انکار ناپذیر خود از تغییرات و پیشرفت سریع تری برخوردار بوده است.

لذا یکی از الزامات اجتناب ناپذیر صنعت دامپروری ایجاد تغییرات مثبت و مستمر و آمادگی و برنامه ریزی برای رویارویی با مسائل احتمالی است.

تقدیم به استادان، متخصصین، دانشجویان و تولیدکنندگان ارجمندی که در زمینه پرورش گوسفند فعالیت می نمایند.

شیرین محمدی زاده

عرفان شکبیا پور

سید محمد رضا جلالی

فهرست مطالب

۱۱	فصل اول: نژادهای گوسفند
۱۴	گوسفند افشاری
۱۵	گوسفند بلوچی
۱۹	گوسفند بهمنی
۱۹	گوسفند دالاق
۲۲	گوسفند زل
۲۵	گوسفند زندی
۲۷	گوسفند کردی خراسان
۳۰	گوسفند سنجابی
۳۲	گوسفند سنگسری
۳۴	گوسفند شال
۳۶	گوسفند تالشی
۳۸	گوسفند عربی
۴۱	گوسفند فراهانی
۴۳	گوسفند فشندی
۴۶	گوسفند قره گل سرخسی
۴۹	گوسفند قزل
۴۹	گوسفند قشقایی
۵۲	گوسفند کبود شیراز
۵۲	گوسفند کردی
۵۷	گوسفند کرمانی
۵۷	گوسفند کلکوهی
۵۹	گوسفند لری
۶۱	گوسفند لری بختیاری
۶۵	گوسفند ماکویی
۶۶	گوسفند مغانی

۶۷	گوسفند نائینی
۷۱	گوسفند مهربانی
۷۳	فصل دوم: پرواربندی گوسفند و بز
۷۵	پرورش گوسفند و بز داشتنی
۷۶	ساختمان پرورش گوسفند و بز
۷۸	پرواربندی
۷۹	روش های پرواربندی
۸۲	مواد قابل استفاده در تغذیه گوسفند پرواری
۸۳	نیاز غذایی دام پرواری
۸۵	تفاوت پرورش بز و گوسفند
۸۶	پرورش بز
۸۷	دامداری صنعتی چیست
۸۸	تفاوت دامداری سنتی و صنعتی
۹۱	تولیدات گوسفند و بز
۹۷	ترکیب گله در گوسفند و بز
۹۷	شرایط اصلی خرید و تشکیل گله
۹۹	چه نژادی باید خرید
۹۹	تعیین سن گوسفند
۱۰۱	مواردی که در زمان خرید میش باید رعایت گردد
۱۰۳	خرید قوچ
۱۰۴	زمان و محل خرید قوچ
۱۰۵	زمان مناسب خرید گوسفند و بز
۱۰۶	برنامه‌ی عملیاتی پرورش گوسفند و بز
۱۱۱	فصل سوم: ساختمان و تاسیسات پرورش گوسفند و بز
۱۱۵	تاسیسات گوسفندداری
۱۱۵	آغل یا جایگاه
۱۱۷	ابعاد مناسب آخور برای هر راس ترکیب گله گوسفند و بز
۱۱۸	آبشخور

بهاربند.....	۱۱۸
زایشگاه.....	۱۱۹
انبار مواد متراکم (کنسانتره).....	۱۱۹
انبار مواد علوفه ای.....	۱۲۰
مخزن جمع آوری و نگهداری کود.....	۱۲۱
حمام ضد کنه.....	۱۲۲
فصل چهارم: تغذیه گوسفند و بز.....	۱۲۵
مواد خشبی.....	۱۲۸
کاه حیوانات.....	۱۲۸
راههای کاهش هزینه تغذیه گله های گوسفند و بز.....	۱۳۱
ویتامین ها و مواد معدنی مورد نیاز گوسفند.....	۱۳۳
ویژگیهای یک جیره غذای خوب.....	۱۳۶
تغذیه در فصل جفت گیری.....	۱۳۷
تغذیه از اوایل تا اواسط آبستنی.....	۱۳۸
تغذیه در اواخر آبستنی.....	۱۳۸
تغذیه در زمان شیردهی.....	۱۴۰
نکات مهم در جیره نویسی برای گوسفند و بز.....	۱۴۲
جایگزین شیر.....	۱۴۸
جیره های آغازین.....	۱۵۴
تغذیه بره ها و بزغاله های بی مادر.....	۱۵۵
تغذیه بره های پرواری.....	۱۵۷
تغذیه گوسفند و بز در مراتع.....	۱۵۸
طرز خشک کردن علوفه.....	۱۶۱
فصل پنجم: تولید مثل گوسفند و بز.....	۱۶۳
زمان بندی جفت دهی (قوج اندازی کل اندازی).....	۱۶۴
فصل تولید مثل در گوسفند و بز و باورهای اشتباه در خصوص آن.....	۱۶۴
چرا دهم خرداد ماه باید قوچها جدا شوند؟.....	۱۶۷
استفاده از اثر قوج یا اثر نر بز.....	۱۷۰
معاوضه قوج یا کنترل همخونی.....	۱۷۱

۱۷۲.....	کنترل نمره وضعیت بدنی (BCS)
۱۷۳.....	روش ساده موسسه در تعیین نمره وضعیت بدنی (BCS) در گوسفند و بز.....
۱۷۷.....	پیدا کردن مهارت در تعیین نمره وضعیت بدنی.....
۱۷۹.....	نکات مورد توجه در رابطه با نمره های وضعیت بدنی ارائه شده.....
۱۸۰.....	فلاشینگ.....
۱۸۵.....	چند نکته مهم در رابطه با خوراک پایه در دوره جفت دهی.....
۱۸۷.....	مزایای همزمان سازی فعلی.....
۱۸۸.....	شرح مختصر روش القاء و هم زمان سازی فعلی با تیمار پروژسترون+PMSG.....
۱۹۰.....	دز و مدت مصرف، خارج کردن اسفنج و زمان بندی جفت دهی یا تلقیح.....
۱۹۱.....	درمان واگردی ناشی از برریق PMSG.....
۱۹۲.....	زود از شیر گیری.....
۱۹۶.....	تشخیص آبستی، راهکاری برای اختتامی تر کردن حرفه گله داری.....
۱۹۶.....	فعلی و تشخیص آن در میش و ماده بز.....
۱۹۹.....	مزایا و معایب روش فتوپریود.....
۲۰۰.....	مراحل برنامه نوری مصنوعی تسریع شده جهت ایجاد فعلی و آبستی در بهار.....
۲۰۱.....	مراقبت های دو ماه آخر آبستی.....
۲۰۶.....	مراقبت از نوزاد.....
۲۱۱.....	فصل ششم: بهداشت، پیشگیری و درمان بیماری های گوسفند و بز.....
۲۱۱.....	ویژگی های دام سالم.....
۲۱۳.....	چه کنیم که یک گله سالم داشته باشیم؟.....
۲۱۸.....	قضیب.....
۲۱۸.....	چسبندگی قضیب به غلاف.....
۲۱۸.....	پارافیموز.....
۲۱۹.....	گندیدگی قضیب و غلاف قضیب.....
۲۲۰.....	اقدامات مدیریتی، بهداشتی و تغذیه ای در زمان نگهداری قوچ قبل از فصل جفت گیری.....
۲۲۲.....	ناباروری ها و سقط هایی که قوچ در آن مقصر است.....
۲۲۴.....	داروهایی که استفاده ی آنها در زمان آبستی مجاز نیست.....
۲۲۴.....	مسمومیت آبستی با بیماری میش های دوقلوزا.....

۲۲۶	کنترل بیماری در گله
۲۲۷	جودانهای مخصوص برای هر رأس دام
۲۲۹	عواقب کمبود کلسیم
۲۲۹	بیرون زدگی ها
۲۳۴	اقدامات قبل از زایش
۲۳۲	کمک به دام هنگام سخت زایی
۲۲۶	کنترل بیماری در گله
۲۲۷	جودانهای مخصوص برای هر رأس دام
۲۲۹	عواقب کمبود کلسیم
۲۲۹	بیرون زدگی ها
۲۳۱	ورم پستان حاد
۲۳۲	کمک به دام هنگام سخت زایی
۲۵۵	فصل هفتم: خلاصه شرایط بیمه و طرح توجیهی برای پرورش گوسفند و بز
۲۵۶	خلاصه شرایط بیمه پرواربندی
۲۵۸	طرح توجیهی فنی ۲۵ رأس گوسفند پرواری برای خاوارهای روستایی
۲۵۹	نقشه های الگویی جایگاه گوسفند و بز
۲۶۱	قانون نظام جامع دامپروری کشور